

Ekosistemlerin Sürdürülebilirliği Üzerine İnsan Faaliyetlerinin Etkileri

Ekosistemlere yanardağ patlaması, depremler, tsunami, sel baskınları, yangınlar gibi doğal afetler ile insanların olumsuz davranışları çok büyük zararlar vermektedir. İnsanlar, çevreyi sürekli değiştirme eğilimindedirler. Canlıların yaşadığı habitatların yok edilmesi, onların ölümüne ya da göç etmesine neden olmaktadır.

Kentleşme, otoyol çalışmaları, fabrika atıklarının su, hava ve toprak ortamlarını kirlletmesi gibi nedenlerle insanlar, içerisinde yaşadıkları ekosistemlere zarar vermektedirler.

Fosil yakıtların kullanımı sonucuda atmosfere zararlı azotlu gazlar verilmektedir. İnsanların çevreye zararlı etkilerinden bazıları:

1. Ormanlardaki ağaçların çeşitli nedenlerle kesilmesi
2. Plansız kentleşme
3. Hayvanların bilinçsiz bir şekilde avlanması
4. Gürültü kirliliği oluşturma (demir yolu, havaalanı, iş makineleri vb.)
5. Endüstriyel ve evsel atıklarla çevreyi kirlletme
6. Hayvanların aşırı otlatılması
7. Fosil yakıtların kullanımı
8. İnsan nüfusunun hızlı artışı ve doğal kaynakların hızlı tüketilmesi

■ Ni Levreği

■ Toprakı dairesel olarak sürme erozyonun azalmasını sağlar.

■ Fosfor kirliliği su ekosistemlerinde canlı çeşitliliğinin azalmasına yol açar.

Tarımsal üretimi artırmak amacıyla ormanların ve çayırların tahrip edilmesi, yanlış yapılan tarımsal uygulamalar doğaya ciddi zararlar vermektedir. Düzensiz kullanılan tarım ilaçları, besin zinciri yoluyla ekosistemdeki birçok canlı türünü olumsuz etkilemektedir. Aşırı gübreleme, toprak yapısını bozmaktadır. Toprakta bulunan çok sayıda canlıya zarar vermekte, topraktaki ve sulardaki ekolojik yapının bozulmasına neden olmaktadır. Ülkemizde anız yakma da çok önemli bir problemdir. Doğadaki çok sayıda omurgasız hayvan, bu nedenle ölmektedir.

Balıklar, kuşlar, bazı böcek türleri gibi canlılar, besin bulma ve üreme amaçlı olarak göç etmektedir. Sera etkisi, sularda ağır metal birikimi, yosun kirliliği oluşumu (**ötrofikasyon**) ve asit yağmurları gibi olayların en önemli sebebi, insanın çevreyi kirlletmesidir.

Ozon tabakası zarar görmekte, buzullar erimekte, okyanus suları sera etkisinden dolayı yükselmekte ve iklim değişmektedir. Sonuç olarak insan, yaşamını ekosistemin dengesini bozmadan devam ettirmelidir. Ekosistemlere verilen her zarar, döngüsel olarak insanı da etkilemektedir. Ekosistemlere onarım gücünün üstünde yük yüklenmemelidir. Abiyotik ve biyotik faktörler arasındaki dengenin bozulmaması gerekir.

